

Петрух Руслана

асистент

ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»

м.Ніжин

ТЕХНОЛОГІЯ КОНТЕКСТОВОГО НАВЧАННЯ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ-АГРАРНИКІВ

Наразі залишається актуальною проблема пошуку шляхів удосконалення результативності навчання у вищому навчальному закладі. Перспективним напрямом модернізації підготовки фахівців, зокрема викладачів для вищої школи, видається зміна характеру навчання, перехід від педагогічного впливу до педагогічної взаємодії в системі відношень “викладач-студент”.

Відмітимо, що у педагогічній теорії та практиці уже не актуальним є розгляд навчання як процесу повідомлення та передачі знань. У минуле відходить система, за якої викладач має викласти навчальну інформацію відповідно до програми, а студент повинен її зрозуміти, законспектувати, закріпити у пам’яті засобами самостійної роботи та якомога повніше відтворити на заліку або іспиті. Справедливо, на нашу думку, І. Прокопенко і В.Євдокимов [174] вказують, що найбільшою помилкою за такої системи є прагнення педагогів підпорядкувати внутрішній світ особистості студента, її самосвідомість, цінності, духовні потреби своїм ідеалам.

Нині роль викладача полягає у тому, щоб допомогти студентові самобудувати свою особистість, стати активним суб’єктом власного професійного становлення, допомогти йому самому формувати як професійну компетентність, взагалі, так і комунікативну компетентність, зокрема.

Аналіз сучасної педагогічної практики свідчить, що досить часто викладачі вищого аграрного навчального закладу лише обмежуються передачею навчального матеріалу студентам, постановкою завдань та контролю за їх виконанням, не приділяють належної уваги встановленню успішної професійно-педагогічної взаємодії. Процес формування комунікативної компетентності у майбутніх викладачів-аграрників носить стихійний, неефективний суб’єкт-об’єктний характер.

Насамперед, такий стан справ, на нашу думку, пояснюється невмінням науково-педагогічних працівників визначити мету та завдання педагогічного спілкування, підібрати доречні форми, методи, шляхи формування комунікативної компетентності. У свою чергу, магістранти не усвідомлюють важливості у майбутньому досконало володіти лекційною майстерністю, уміннями професійно-педагогічної взаємодії, культурою мовлення, риторичними і ораторськими

Напря́м 3

«Досвід застосування та перспективи впровадження інновацій у вищій школі»

уміннями, навичками ефективного застосування засобів вербальної та невербальної комунікації, здатностями реалізовувати положення педагогіки толерантності.

Саме тому виникає необхідність у створенні спеціальної методики формування комунікативної компетентності у майбутніх викладачів-аграрників, яка забезпечить перетворення студента з об'єкта на суб'єкт навчальної діяльності, гуманізацію та демократизацію взаємодії на рівні “викладач-студент”.

При розробці методики формування комунікативної компетентності майбутніх викладачів вищого аграрного навчального закладу ми враховували положення технології контекстового навчання. Автор концепції контекстового навчання А. Вербицький стверджує: для того, щоб інформація, надана студентам, перетворилася у професійні знання, вона повинна засвоюватися ними в контексті власних практичних дій та вчинків [30].

За контекстового підходу до підготовки фахівців виокремлюють три базових форми діяльності студентів (навчальна діяльність академічного типу з провідною роллю лекції і семінару; квазіпрофесійна – ділові ігри та інші імітаційно-ігрові форми; навчально-професійна (науково-дослідна робота студентів, виробнича практика, ”реальне” дипломне проектування) та безліч перехідних. Суть технології контекстового навчання полягає у тому, що: ”Послідовна трансформація однієї форми діяльності навчання в іншу все більше наближається до форм організації професійної діяльності, але не втрачає своїх педагогічних властивостей і можливостей” [30, с. 98].

Проте контекстове навчання відображає більше зовнішній, організаційний аспект підготовки фахівців, меншою мірою воно стосується характеру власне навчально-пізнавальної діяльності студента. Мова про те, що засобами контекстового навчання є можливість забезпечити лише такі педагогічні умови, як: формування позитивної мотивації студентів до оволодіння комунікативною компетентністю; формування професійно-ціннісних орієнтацій майбутніх викладачів; активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів. У перебігу педагогічного експерименту було з'ясовано, що для забезпечення педагогічних умов ”Формування у студентів рефлексивного ставлення до комунікативного аспекту майбутньої професійно-педагогічної діяльності“ та ”Домінування активних методів навчання“ варто використати інтерактивні методи навчання. Коротко зупинимось на комунікативних можливостях інтерактивного навчання.

Список використаних джерел

1. Вербицкий А.А. Активное обучение в высшей школе. Контекстный подход: метод.пособ. / А.А. Вербицкий – М. : Высшая школа, 1991. – 207 с.
2. Прокопенко І.Ф., Педагогічна технологія: Посібник / І.Ф. Прокопенко, В.І. Євдокимов. – Харків: Основа, 1995. – 105 с.